

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com

แจ้งเตือนศัตรูพืชระบาด “โรครากขาวยางพารา (White root disease)”

วันที่ 28 ตุลาคม 2564

เดือนเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย เผชิญการระบาดของโรครากขาว ที่มักเกิดขึ้นในช่วงฝนตกชุก สภาพอากาศมีความชื้นสูง สามารถเกิดได้ทุกระยะการเจริญเติบโต และมักเกิดขึ้นกับต้นยางอายุ 1 ปี ขึ้นไป โดยใบของยางพาราจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองในบางกิ่งหรือทั้งทรงพุ่ม ขอบใบจะห่อลงเล็กน้อย กิ่งแขนงบางส่วนแห้ง โคนต้นมีอาการเปลือกแห้งน้ำยางไหล เกิดแผลสีน้ำตาลที่โคน เมื่อขุดรากจะพบเห็นเส้นใยสีขาวของเชื้อราเจริญปกคลุมทั่วผิวราก และมีดอกเห็ดลักษณะครึ่งวงกลม ผิวด้านบนสีส้มเหลืองเป็นวงสลับสีอ่อนแก่ ขอบดอกสีขาวด้านล่างเป็นสีส้มแดงหรือน้ำตาลแผ่นเดียวหรือซ้อนกันหลายแผ่นเป็น ชั้นๆ เกาะติดกับโคนต้นหรือรากที่โผล่พ้นดิน ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจสวนยางพาราอย่างสม่ำเสมอ หากพบยางพารามีอาการดังกล่าว ให้รีบขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด เพื่อหาทางควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Rigidoporus microporus* (Sw.) Overeem

ลักษณะอาการ

ระบบรากของยางพาราจะถูกทำลาย ทำให้พุ่มใบแสดงอาการผิดปกติโดยเปลี่ยนเป็นสีเหลืองในบางกิ่งหรือทั้งทรงพุ่ม ขอบใบจะห่อลงเล็กน้อยและค่อนข้างหนาเป็นคลื่น กิ่งแขนงบางส่วนแห้งจนในที่สุดจะแสดงอาการยืนต้นตาย ที่โคนต้นมีอาการเปลือกแห้ง น้ำยางไหล เกิดแผลสีน้ำตาลที่โคนเมื่อขุดรากจะพบเห็นเส้นใยสีขาวของเชื้อราเจริญปกคลุมทั่วผิวราก เส้นใยที่มีอายุมากจะกลมมนและกลายเป็นสีเหลืองซีดหรือแดงซีด เนื้อไม้ในระยะแรกแข็งกระด้างเป็นสีน้ำตาลซีด ในระยะที่เป็นโรคอย่างรุนแรงจะยุ่ยเป็นสีครีม ถ้าอยู่ในที่ชื้นและจะเน่าและปรากฏดอกเห็ดมีลักษณะเป็นครึ่งวงกลม แผ่นเดียวหรือซ้อนกันหลายแผ่นเป็นชั้นๆ เกาะติดกับโคนต้นหรือรากที่โผล่พ้นดินผิวด้านบนของดอกเห็ดเป็นสีส้มเหลืองเป็นวงสลับสีอ่อนแก่ ขอบดอกสีขาว ด้านล่างเป็นสีส้มแดงหรือน้ำตาล

การแพร่ระบาด

เชื้อราเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงฤดูฝน ที่มีความชื้นสูง การกระจายและการระบาดของโรคที่รุนแรงมักปรากฏในพื้นที่ปลูกที่มีรากไม้โตไม้ เป็นพื้นที่ปลูกที่ปลูกแทนป่าเป็นครั้งแรก และดินมีลักษณะเป็นดินร่วนทราย เชื้อราสามารถแพร่กระจายได้ โดยการสัมผัสกันระหว่างรากที่เป็นโรคกับรากจากต้นปกติ และสปอร์ของเชื้อราปลิวไปตามลม ติดไปกับขี้เถ้าแมลง หรือลอยไปตามน้ำแล้วไปตกบนบาดแผลของตออย่างใหม่ เมื่อมีความชื้นเพียงพอจะเจริญลุกลามไปยังระบบรากกลายเป็นแหล่งเชื้อโรคแหล่งใหม่

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

การป้องกันกำจัดและควบคุมโรครากขาวให้ได้ผลจะต้องมีมาตรการในการจัดการตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมการปลูกไปจนถึงหลังปลูก หรือระยะที่ต้นยางให้ผลผลิตแล้ว

1. การเตรียมพื้นที่ปลูกยางควรทำลายตอไม้ ท่อนไม้เก่าออกให้หมด ไถพลิกหน้าดินตากแดดเพื่อกำจัดเชื้อราที่เจริญอยู่ในดินและในเศษไม้เล็กๆ ที่หลงเหลืออยู่ในดิน

2. ในแหล่งที่มีโรคระบาด หลังการเตรียมดินควรปล่อยพื้นที่ว่างไว้ประมาณ 1 - 2 ปี หรือปลูกพืชคลุมดินตระกูลถั่ว เพื่อปรับสภาพดินให้เหมาะกับการเจริญเติบโตของพืชและจุลินทรีย์ในดินบางชนิดที่เป็นพืชต่อเชื้อราสาเหตุโรครากขาว

3. แปลงยางที่มีประวัติการเป็นโรครากขาวมาก่อน แนะนำให้ใช้กำมะถันผงผสมดินในหลุมปลูก 240 กรัมต่อหลุม เพื่อปรับสภาพ pH ดิน ให้เป็นกรด เหมาะต่อการเจริญของเชื้อปฏิปักษ์ต่อโรครากขาวและป้องกันการเจริญของเชื้อราสาเหตุโรครากขาวเข้าทำลายรากยาง

4. หลังจากปลูกยางไปแล้ว 1 ปี ควรสำรวจแปลงยางสม่ำเสมอ ตรวจสอบพุ่มใบเพื่อหาต้นยางที่เป็นโรครากขาว ในพื้นที่ที่ไม่เคยเป็นโรครากขาว ควรตรวจปีละ 1 - 2 ครั้ง ส่วนในพื้นที่ที่เคยเป็นโรครากแล้วให้ตรวจซ้ำทุก 3 เดือน ต้นยางเป็นโรครุนแรงไม่สามารถรักษาได้ ควรขุดต้นเผาทำลายและรักษาต้นข้างเคียงโดยใช้สารเคมี

5. ต้นยางอายุน้อยกว่า 3 ปี ที่เป็นโรครากขาวนั้น ควรขุดเผาทำลายให้หมดเพื่อยับยั้งการระบาดของโรค

6. ต้นยางที่มีอายุมากกว่า 3 ปีขึ้นไป ควรขุดคูล้อมบริเวณต้นเป็นโรค (กว้าง 30 เซนติเมตร ลึก 60 เซนติเมตร) เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก และขุดลอกคูทุกปี

7. ไม่ควรปลูกพืชร่วม หรือพืชแซมที่เป็นพืชอาศัยในพื้นที่ที่เป็นโรคราก

8. ใช้สารเคมีสำหรับรักษาต้นที่เป็นโรคเพียงเล็กน้อย และใช้กับต้นข้างเคียงเพื่อป้องกันโรคโดยขุดร่องเล็กๆ รอบโคนต้น กว้าง 15 - 20 เซนติเมตร เทสารเคมีลงในร่องรอบโคนต้น ใช้สารเคมีทุก 6 เดือน เป็นเวลา 2 ปี

- ไตรเดอร์มอร์ฟ 75% EC อัตรา 10 - 20 ซีซี ต่อน้ำ 1 - 2 ลิตร ต่อดัน

- ไฮโปโคนาโซล 10% SL อัตรา 10 - 20 ซีซี ต่อน้ำ 1 - 2 ลิตร ต่อดัน

- โปรปีโคนาโซล 25% EC อัตรา 30 ซีซี ต่อน้ำ 3 ลิตร ต่อดัน

- เฮกซะโคนาโซล 5% EC อัตรา 10 - 20 ซีซี ต่อน้ำ 2 ลิตร ต่อดัน

- เฟนิโคลนิล 40% FS อัตรา 4 - 8 กรัม ต่อน้ำ 3 ลิตร ต่อดัน

อาการใบเหลืองและขอบใบห่อลง

ดอกเห็ดมีลักษณะเป็นครึ่งวงกลม

เส้นใยสีขาวของเชื้อราเจริญปกคลุมทั่วผิวราก

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์